

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 49.164/1
VAN 27 JANUARI 2011

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 6 januari 2011 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het KB/WIB 92 met betrekking tot de aftrek van uitgaven voor onderhoud en restauratie van beschermde onroerende goederen en de erkenning van instellingen die in aanmerking komen om giften te ontvangen", heeft het volgende advies gegeven:

Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht op het feit dat, wegens het ontslag van de regering, de bevoegdheid van deze laatste beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de regering in aanmerking kan nemen als ze te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt tot het wijzigen van het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (hierna: KB/WIB 92). Met de ontworpen wijzigingen wordt beoogd het KB/WIB 92 aan te passen aan sommige maatregelen waarin wordt voorzien bij de wet van 22 december 2009 houdende fiscale en diverse bepalingen. Het betreft, enerzijds, maatregelen die betrekking hebben op de aftrek van uitgaven voor onderhoud en restauratie van beschermde onroerende goederen en, anderzijds, maatregelen inzake de erkenning van instellingen die in aanmerking komen om giften te ontvangen.

Artikel 1 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 104, 8°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (hierna: WIB 92), waarin de Koning wordt opgedragen om de wijze van uitvoering van de betrokken bepaling vast te stellen en inzonderheid wat voor de toepassing van de belastingwet wordt verstaan onder "voor het publiek toegankelijk zijn".

De artikelen 2 tot 9 van het ontwerp vinden rechtsgrond in artikel 110, eerste lid, van het WIB 92, naar luid waarvan de Koning de voorwaarden en de wijze bepaalt waarop de in artikel 104, 3°, b, d, e, g, i tot l, 4° en 4bis, van het wetboek vermelde verenigingen en instellingen die in België zijn gevestigd, worden erkend.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

Gelet op wat is opgemerkt met betrekking tot de rechtsgrond van het ontwerp, volstaat het om het eerste lid van de aanhef van het ontwerp te redigeren als volgt:

"Gelet op het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, artikel 104, 8°, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 20 juli 2000 en 13 juli 2001 en bij de wet van 22 december 2009, en artikel 110, eerste lid, vervangen bij de wet van 22 december 2009;"

Artikel 1

1. In de inleidende zin van artikel 1 van het ontwerp dient tevens melding te worden gemaakt van het wijzigende koninklijk besluit van 6 april 2010.

2. In overeenstemming met de Franse tekst schrijve men aan het einde van de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 55, § 1, 2°, van het KB/WIB 92, "wanneer zij als zodanig erkend zijn door de bevoegde overheid" in plaats van "wanneer door de bevoegde overheid werd beslist dat zij als zodanig erkend zijn".

3. In het ontworpen artikel 55, § 2, inleidende zin, van het KB/WIB 92, moet worden verwezen naar "artikel 104, 8°" van het WIB 92 en niet naar "artikel 104, eerste lid, 8°" van dat wetboek. Sinds de wijziging ervan bij de wet van 6 juli 1994 bestaat artikel 104 WIB 92 immers nog slechts uit één lid.

4. In overeenstemming met de terminologie die voorkomt in het ontworpen artikel 55, § 1, 1°, van het KB/WIB 92, schrijve men aan het einde van het ontworpen artikel 55, § 2, b), van het KB/WIB 92, "met haar toelating vermeld in § 1, 1°" (niet: "met haar advies vermeld in § 1, 1°").

Artikel 2

1. De Franse tekst van artikel 57 van het KB/WIB 92 werd gewijzigd bij het koninklijk besluit van 27 januari 2009. In de inleidende zin van artikel 2 van het ontwerp dient derhalve ook van dat wijzigende koninklijk besluit melding te worden gemaakt.

2. In het ontworpen artikel 57, § 1, 6°, van het KB/WIB 92, dient de datum van de beoogde wet "betreffende het herstel van schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen" te worden vermeld.

3. In het ontworpen artikel 57, § 7, eerste lid, 2°, a), van het KB/WIB 92, wordt gerefereerd aan het begrip "kosten van algemeen beheer". Vraag is of, ter wille van de rechtszekerheid, dit begrip niet nader dient te worden gespecificeerd.

Dezelfde opmerking geldt ten aanzien van het ontworpen artikel 60/3 van het KB/WIB 92 (artikel 9 van het ontwerp), waarin het voornoemde begrip eveneens voorkomt.

4. In de Franse tekst van het ontworpen artikel 57, § 7, eerste lid, 2°, b), van het KB/WIB 92 worden de woorden "un reçu du modèle déterminé par le Ministre des Finances" beter vervangen door de woorden "un reçu dont le modèle est déterminé par le Ministre des Finances".

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van het ontworpen artikel 60/1, § 4, eerste lid, 3°, b), van het KB/WIB 92 (artikel 7 van het ontwerp).

5. In het ontworpen artikel 57, § 7, tweede lid, van het KB/WIB 92 stemmen de woorden "van het laatst afgesloten boekjaar", in de Nederlandse tekst, niet overeen met de woorden "du dernier exercice comptable", in de Franse tekst. De Franse tekst lijkt op dat punt te moeten worden in overeenstemming gebracht met de Nederlandse tekst.

Artikel 3

Aan het einde van de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 58, § 1, eerste lid, van het KB/WIB 92, schrappe men het woord "hierna".

Artikel 4

1. In het ontworpen artikel 59, § 1, b), van het KB/WIB 92, wordt melding gemaakt van de bijstand aan "misdeelden" (personnes déshéritées). Naar het zeggen van de gemachtigde worden onder "misdeelden", de personen verstaan die worden bedoeld in het ontworpen artikel 57, § 1, 2° en 3°, van het KB/WIB 92 (artikel 2 van het ontwerp). Ter wille van de duidelijkheid wordt in het ontworpen artikel 59, § 1, b), dan ook best geschreven "op bijstand aan misdeelden in de zin van artikel 57, § 1, 2° en 3°".

2. Het ontworpen artikel 59, § 5, a), van het KB/WIB 92, dient in de Nederlandse tekst uiteraard aan te vangen met de woorden "rechtstreeks gericht zijn op".

Artikel 5

Ermee rekening houdend dat zowel artikel 59^{quater} als artikel 59^{quinquies} in het KB/WIB 92 werden ingevoegd bij het koninklijk besluit van 4 maart 2001, dient in de Franse tekst van artikel 5 van het ontwerp te worden geschreven ", 59^{quater} et 59^{quinquies}, insérés par l'arrêté royal du 4 mars 2001" ¹.

Artikel 6

In het ontworpen artikel 60, tweede en derde lid, van het KB/WIB 92, moet worden verwezen naar respectievelijk de in artikel 57, § 1, 1° tot 4°, 6°, 7°, 8° en 10°, en artikel 57, § 1, 5° en 9°, van hetzelfde besluit bedoelde instellingen.

Artikel 8

In het ontworpen artikel 60/2, eerste lid, van het KB/WIB 92 wordt de mogelijkheid om een papieren versie van de afschriften van de tijdens een jaar uitgereikte ontvangstbewijzen en een verzamelstaat of -attest in te dienen, beperkt tot de "erkende of gemachtigde VZW". De gemachtigde verduidelijkte in dat verband:

¹ Artikel 5 van het ontwerp is een opheffingsbepaling en zou, zoals gebruikelijk is op legistiek vlak, moeten worden verplaatst naar het einde van het dispositief. In het gegeven geval hebben de stellers van het ontwerp evenwel geopteerd om de wijzigingen, vervangingen en opheffingen strikt te laten aansluiten op de numerieke volgorde van de artikelen van het KB/WIB 92. Dergelijke handelwijze is logisch en kan worden gebillijkt.

"Deze mogelijkheid wordt beperkt tot de erkende of gemachtigde instellingen omdat slechts deze instellingen vallen onder de bepalingen van de artikelen 57, § 7, eerste lid, 2°, b, en 60/1, § 4, eerste lid, 3°, b. De niet erkende instellingen mogen geen attesten afleveren.

Door de vermelding van 'erkende of gemachtigde instellingen' (instellingen als voorzien in artikel 104, 3°, k, WIB 92, worden gemachtigd, alle andere instellingen worden erkend) en door de verwijzing naar de artikelen 57, § 7, eerste lid, 2°, b, en 60/1, § 4, eerste lid, 3°, b, wordt impliciet verwezen naar alle instellingen.

Dit artikel werd na artikel 60/1 ingevoegd omdat het een afwijking betreft op de artikelen 57, § 7, eerste lid, 2°, b, en 60/1, § 4, eerste lid, 3°, b".

Uit de aangehaalde toelichting valt af te leiden dat het de bedoeling is om in het ontworpen artikel 60/2, eerste lid, van het KB/WIB 92 te verwijzen naar de "erkende of gemachtigde instellingen" en niet slechts naar de "erkende of gemachtigde VZW", zoals nu het geval is. De redactie van het ontworpen artikel 60/2, eerste lid, van het KB/WIB 92, dient derhalve te worden aangepast, rekening houdend met de bedoeling van de stellers van het ontwerp.

Artikel 10

Aan de ontworpen regeling wordt terugwerkende kracht gegeven. Men redigere artikel 10 van het ontwerp derhalve op een legistiek meer gebruikelijke wijze als volgt:

"Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2011".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX,	assessoren van de
	L. DENYS,	afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. F. VANNESTE, auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME BELGIQUE

AVIS 49.164/1
DU 27 JANVIER 2011

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 6 janvier 2011, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal « modifiant l'AR/CIR 92, en ce qui concerne la déduction des dépenses d'entretien et de restauration d'immeubles classés et l'agrément des institutions pouvant bénéficier de libéralités », a donné l'avis suivant:

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'État attire l'attention sur le fait qu'en raison de la démission du gouvernement, la compétence de celui-ci se trouve limitée à l'expédition des affaires courantes. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien des compétences ainsi limitées, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

*

* *

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

Le projet d'arrêté royal soumis pour avis vise à modifier l'arrêté royal du 27 août 1993 d'exécution du Code des impôts sur les revenus 1992 (ci-après : AR/CIR 92). Les modifications en projet ont pour objectif d'adapter l'AR/CIR 92 à certaines mesures prévues par la loi du 22 décembre 2009 portant des dispositions fiscales et diverses. Il s'agit, d'une part, de mesures relatives à la déduction des dépenses d'entretien et de restauration d'immeubles classés et, d'autre part, de mesures concernant l'agrément des institutions pouvant bénéficier de libéralités.

L'article 1er du projet trouve un fondement juridique à l'article 104, 8°, du Code des impôts sur les revenus 1992 (ci-après : CIR 92), qui habilite le Roi à fixer les modalités d'exécution de cette disposition et, à définir notamment ce qu'il y a lieu d'entendre, pour l'application de la loi fiscale, par « accessible au public ».

Les articles 2 à 9 du projet trouvent un fondement juridique à l'article 110, alinéa 1er, du CIR 92, qui dispose que le Roi détermine les conditions et les modalités d'agrément des associations et institutions établies en Belgique visées à l'article 104, 3°, b, d, e, g, i à l, 4° et 4bis, du Code.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

Eu égard à l'observation relative au fondement juridique du projet, il suffit de rédiger le premier alinéa du préambule ainsi qu'il suit :

« Vu le Code des impôts sur les revenus 1992, l'article 104, 8°, modifié par les arrêtés royaux des 20 juillet 2000 et 13 juillet 2001 et par la loi du 22 décembre 2009, et l'article 110, alinéa 1er, remplacé par la loi du 22 décembre 2009; ».

Article 1er

1. La phrase liminaire de l'article 1er du projet doit également mentionner l'arrêté royal modificatif du 6 avril 2010.
2. Afin d'assurer la concordance avec le texte français, à la fin du texte néerlandais de l'article 55, § 1er, 2°, en projet, de l'AR/CIR 92, on remplacera les mots « wanneer door de bevoegde overheid werd beslist dat zij als zodanig erkend zijn » par les mots « wanneer zij als zodanig erkend zijn door de bevoegde overheid ».
3. La phrase liminaire de l'article 55, § 2, en projet de l'AR/CIR 92 doit faire référence à « l'article 104, 8° », du CIR 92 et non pas à « l'article 104, alinéa 1er, 8° » de ce code. Depuis qu'il a été modifié par la loi du 6 juillet 1994, l'article 104 du CIR 92 ne comporte en effet plus qu'un seul alinéa.
4. Pour se conformer à la terminologie de l'article 55, § 1er, 1°, en projet, de l'AR/CIR 92, on écrira à la fin de l'article 55, § 2, b), en projet, de l'AR/CIR 92 « à son accord visé au § 1er, 1° » (pas : « à son avis visé au § 1er, 1° »).

Article 2

1. Le texte français de l'article 57 de l'AR/CIR 92 a été modifié par l'arrêté royal du 27 janvier 2009. La phrase liminaire de l'article 2 du projet doit par conséquent faire également mention de cet arrêté royal modificatif.

2. L'article 57, § 1er, 6°, en projet, de l'AR/CIR 92 doit mentionner la date de la loi « relative à la réparation de certains dommages causés à des biens privés par des calamités naturelles ».

3. L'article 57, § 7, alinéa 1er, 2°, a), en projet de l'AR/CIR 92 fait référence à la notion de « frais d'administration générale ». On peut se demander si la sécurité juridique ne requiert pas de mieux spécifier cette notion.

La même observation vaut pour l'article 60/3, en projet, de l'AR/CIR 92 (article 9 du projet) qui fait également référence à cette notion.

4. Dans le texte français de l'article 57, § 7, alinéa 1er, 2°, b), en projet, de l'AR/CIR 92, mieux vaut remplacer les mots « un reçu du modèle déterminé par le Ministre des Finances » par les mots « un reçu dont le modèle est déterminé par le Ministre des Finances ».

Une même observation vaut pour l'article 60/1, § 4, alinéa 1er, 3°, b), en projet, de l'AR/CIR 92 (article 7 du projet).

5. Dans l'article 57, § 7, alinéa 2, en projet, de l'AR/CIR 92, les mots « du dernier exercice comptable » du texte français ne correspondent pas aux mots « van het laatst afgesloten boekjaar » du texte néerlandais. Il semble que, sur ce point, le texte français doive être aligné sur le texte néerlandais.

Article 3

À la fin du texte néerlandais de l'article 58, § 1er, alinéa 1er, en projet, de l'AR/CIR 92, on supprimera le mot « hierna ».

Article 4

1. L'article 59, § 1er, b), en projet, de l'AR/CIR 92 évoque l'assistance aux « personnes déshéritées » (misdeelden). Selon le délégué, par « personnes déshéritées » (misdeelden), il faut comprendre les personnes visées à l'article 57, § 1er, 2° et 3°, en projet, de l'AR/CIR 92 (article 2 du projet). Dans un souci de clarté, il est dès lors préférable que l'article 59, § 1er, b), en projet, fasse référence à « l'assistance aux personnes déshéritées au sens de l'article 57, § 1er, 2° et 3° ».

2. Au début du texte néerlandais de l'article 59, § 5, a), en projet, de l'AR/CIR 92, il faut évidemment écrire « rechtstreeks gericht zijn op ».

Article 5

Dès lors que, tant l'article 59^{quater} que l'article 59^{quinquies} ont été insérés dans l'AR/CIR 92 par l'arrêté royal du 4 mars 2001, il y a lieu d'écrire dans le texte français de l'article 5 du projet « , 59^{quater} et 59^{quinquies}, insérés par l'arrêté royal du 4 mars 2001 »².

Article 6

L'article 60, alinéas 2 et 3, en projet, de l'AR/CIR 92 doit faire référence aux institutions visées respectivement à l'article 57, § 1er, 1° à 4°, 6°, 7°, 8° et 10°, et à l'article 57, § 1er, 5° et 9°, du même arrêté.

Article 8

L'article 60/2, alinéa 1er, en projet, de l'AR/CIR 92 limite la possibilité d'introduire une version papier des copies des reçus délivrés pendant une année et d'un état ou d'une attestation récapitulative à l' « A.S.B.L. agréée ou autorisée ». À cet égard, le délégué a précisé :

« Deze mogelijkheid wordt beperkt tot de erkende of gemachtigde instellingen omdat slechts deze instellingen vallen onder de bepalingen van de artikelen 57, § 7, eerste

² L'article 5 du projet est une disposition abrogatoire et devrait, conformément à l'usage en matière de légistique, être déplacé à la fin du dispositif. Dans le cas présent, les auteurs du projet ont toutefois choisi d'assurer une stricte correspondance entre les modifications, remplacements et abrogations et l'ordre numérique des articles de l'AR/CIR 92. Pareil procédé est logique et peut se justifier.

lid, 2°, b, en 60/1, § 4, eerste lid, 3°, b. De niet erkende instellingen mogen geen attesten afleveren.

Door de vermelding van 'erkende of gemachtigde instellingen' (instellingen als voorzien in artikel 104, 3°, k, WIB 92, worden gemachtigd, alle andere instellingen worden erkend) en door de verwijzing naar de artikelen 57, § 7, eerste lid, 2°, b, en 60/1, § 4, eerste lid, 3°, b, wordt impliciet verwezen naar alle instellingen.

Dit artikel werd na artikel 60/1 ingevoegd omdat het een afwijking betreft op de artikelen 57, § 7, eerste lid, 2°, b, en 60/1, § 4, eerste lid, 3°, b ».

Il se déduit de ce commentaire que, l'objectif de l'article 60/2, alinéa 1er, en projet, de l'AR/CIR 92 est de viser les « institutions agréées ou autorisées » et pas seulement l' « A.S.B.L. agréée ou autorisée », comme c'est actuellement le cas. La rédaction de l'article 60/2, alinéa 1er, en projet, de l'AR/CIR 92 doit par conséquent être adaptée pour refléter l'intention des auteurs du projet.

Article 10

Il est prévu de faire rétroagir les dispositions en projet. On rédigera par conséquent l'article 10 du projet d'une manière plus usuelle sur le plan légistique, de la manière suivante :

« Le présent arrêté produit ses effets le 1er janvier 2011 ».

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	M. RIGAUX,	
	L. DENYS,	assesseurs de la section de législation,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. F. VANNESTE, auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

A. BECKERS

M. VAN DAMME